Ivan ČAVLOVIĆ

UVOD U MUZIKOLOGIJU

I

METODOLOGIJA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

(drugo izdanje)

Sarajevo, 2012.

UNIVERZITET U SARAJEVU
MUZIČKA AKADEMIJA U SARAJEVU
INSTITUT ZA MUZIKOLOGIJU

BIBLIOTEKA
Muzikologija

UREDNICA
Jasmina TALAM

RECENZENTI
Dr. Selma FEROVIĆ
Akademik Nikša GLIGO

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

78:001.891 (075.8)
001.891:78 (075.8)

ČAVLOVIĆ, Ivan
Uvod u muzikologiju i metodologija
naučno-istraživačkog rada / Ivan Čavlović. -
Sarajevo : Muzička akademija, Muzikološko društvo FBIH, 2012. - 206 str. ;
24 cm. - (Biblioteka Muzikologija)

Bibliografija: str. 187-192 ; bibliografske i
druge bilješke uz tekst

ISBN 9958-9591-5-1

COBISS.BH-ID 13848070

SADRŽAJ

Predgovor / 3
Predgovor drugom izdanju / 5
Skraćenice / 12

I. OSNOVE MUZIKOLOGIJE / 13
I.1. Definicija. Predmet. Metoda / 13

II. ODNOS MUZIKOLOGIJE, TEORIJE I ANALIZE / 16
II.1. Teorija / 16
II.2. Analiza /17

III. ZASNIVANJE MUZIKOLOGIJE. JOŠ O PREDMETU I METODI /21

IV. PODJELA MUZIKOLOGIJE /26
IV.1. HISTORIJSKA MUZIKOLOGIJA /26
IV.1.1. Historija muzike/26
IV.1.2. Muzička paleografija / 30
IV.1.3. Historija muzičkog izdavaštva i arhivistike / 31
IV.1.4. Organologija / 32
IV.1.5. Ikonografija / 33
IV.1.6. Historija izvođaštva / 34
IV.1.7. Historija plesa / 34
IV.2. SISTEMATSKA MUZIKOLOGIJA / 36
IV.2.1. Muzička akustika / 37
IV.2.2. Muzička fiziologija / 39
IV.2.3. Psihologija muzike / 40
IV.2.4. Estetika muzike / 41
IV.2.5. Sociologija muzike / 44
IV.2.6. Filozofija muzike / 46
IV.2.6.1. Antičko mišljenje / 47
IV.2.6.2. Velika teorija / 49
IV.2.6.3. Kantovski odjeci velike teorije i hegelovski skepticizam / 50
IV.2.6.4. Romantički pogled na muziku / 52
IV.2.6.5. Nova mišljenja o muzici u 20. stoljeću / 53
IV.3. ETNOMUZIKOLOGIJA / 56
IV.4. PRIMIJENJENA MUZIKOLOGIJA / 58
IV.4.1. Muzička pedagogija / 59
IV.4.2. Muzička publicistika i kritika / 62
IV.4.3. Muzička tehnika / 63

V. MJESTO MUZIKOLOGIJE U SISTEMU NAUKA / 66

VI. HISTORIJSKI RAZVOJ MUZIKOLOGIJE / 68
VI.1. Grčka / 68
VI.2. Srednji vijek i Renesansa / 68
VI.3. Sedamnaesto stoljeće / 69
VI.4. Osamnaesto stoljeće / 69
VI.5. Devetnaesto stoljeće / 70
VI.6. Dvadeseto stoljeće / 71

VII. METODOLOGIJA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA U MUZIKOLOGIJI / 74
VII.1. Terminologija / 74
VII.2. Neke karakteristike muzikološke spoznaje / 76
VII.2.1. Objektivnost muzikološke spoznaje / 77
VII.2.2. Asimptotičnost muzikološke spoznaje / 77
VII.2.3. Sinteza indukcije i dedukcije u muzikološkoj spoznaji / 77
VII.2.4. Sinteza kvalitativnog i kvantitativnog izraza u muzikološkoj spoznaji / 78
VII.2.5. Muzička praksa kao kriterij muzikološke spoznaje / 78

VIII. MUZIKOLOGIJA: NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI I STRUČNI RAD / 79
VIII.1. Distinkcije naučno-istraživačkog i stručnog rada / 79
VIII.2. Naučno-istraživački rad i iznošenje činjenica / 80
VIII.3. Muzikologija i umjetničko-istraživački rad / 81

IX. OSOBINE LIČNOSTI ISTRAŽIVAČA U MUZIKOLOGIJI / 85
IX.1. Muzičko-muzikološke osobine / 85
IX.2. Intelektualne osobine / 85
IX.3. Karakterne osobine / 85

X. VRSTE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA U MUZIKOLOGIJI / 87

XI. PRISTUPI U MUZIKOLOŠKOM ISTRAŽIVANJU / 89

XII. MUZIKOLOŠKI DOKUMENTI I IZVORI / 91
XII.1. Izvori prema sadržaju i količini informacija / 91
XII.1.1. Zvučni i notni zapisi originalnog muzičkog djela / 92
XII.1.2. Zvučni i notni zapis folklorne i popularne muzičke prakse / 93
XII.1.3. Ikonografski prikazi muzičkog događaja / 94
XII.1.4. Originalni rukopisi muzičara / 95
XII.1.5. Originalni napisi muzikologa / 95

XII.2. Muzikološke publikacije i vrste naučnih i stručnih radova / 96
XII.2.1. Knjige / 97
XII.2.2. Časopisi / 100
XII.2.2.1. Klasifikacija naučnih članaka u časopisima / 101
XII.2.2.2. Klasifikacija ostalih članaka u časopisima / 102
XII.2.3. Enciklopedije / 106
XII.2.4. Leksikoni / 107
XII.2.5. Rječnici / 107
XII.2.6. Bibliografije / 108
XII.2.7. Indeksi i sažeci / 109
XII.2.8. Dnevna i periodična štampa / 110
XII.2.8.1. Muzička vijest / 110
XII.2.8.2. Muzička kritika / 111
XII.2.9. Programske knjižice, programi, plakati / 111
XII.2.10. Popis najvažnijih muzičkih enciklopedija, tematskih kataloga, bibliografija bibliografija / 112

XIII. MJESTO POHRANJIVANJA MUZIKOLOŠKIH IZVORA / 114
XIII.1. Muzička biblioteka / 114
XIII.2. Muzički arhiv / 115

XIV. METODE MUZIKOLOŠKOG ISTRAŽIVANJA / 117
XIV.1. Historijska metoda / 118
XIV.2. Komparativna metoda / 119
XIV.3. Metode analize i sinteze / 120
XIV.3.1.Analiza / 120
XIV.3.1.1. Deskriptivna analiza / 121
XIV.3.1.2. Elementarna analiza / 122
XIV.3.1.3. Funkcionalna analiza / 122
XIV.3.1.4. Strukturalna analiza / 123
XIV.3.1.5. Komparativna analiza / 123
XIV.3.1.6. Genetička analiza / 124
XIV.3.2. Sinteza / 124
XIV.4. Induktivne metode prikupljanja podataka / 124
XIV.4.1. Posmatranje / 125
XIV.4.2. Intervju / 125
XIV.4.2.1. Pripreme za intervju / 126
XIV.4.2.2. Tok intervjua / 126
XIV.4.2.3. Protokol intervjua / 127

XIV.4.3. Anketa / 127
XIV.4.3.1. Sadržaj anketnog lista / 128
XIV.4.3.2. Tipovi pitanja / 128
XIV.4.3.3. Javnost ankete / 129
XIV.4.3.4. Duljina anketnog lista / 129
XIV.4.3.5. Stilizacija i raspored pitanja / 129
XIV.4.3.6. Kontrola anketnog listića / 130
XIV.4.3.7. Način provođenja ankete / 130
XIV.4.4. Metoda analize sadržaja / 130
XIV.4.5. Statistička metoda / 131
XIV.4.6. Eksperimentalna metoda / 132
XIV.4.7. Metoda terenskog rada / 132
XIV.5. Deduktivne metode zaključivanja / 132
XIV.6. Metoda klasifikacije / 133
XIV.7. Metoda deskripcije / 134
XIV.8. Case study method / 134
XIV.9. Metoda idealnog tipa / 135
XIV.10. Teorija sistema kao metoda / 135
XIV.11. Metoda kompilacije / 136
XIV.12. Metoda kolaža / 137
XIV.13. Zaključak o metodama / 137

XV. ETAPE MUZIKOLOŠKOG ISTRAŽIVANjA / 139
XV.1. Izbor teme i problema za istraživanje / 139
XV.2. Izrada pismenog projekta istraživanja / 141
XV.2.1. Čemu projekat istraživanja? / 141
XV.2.2. Sadržaj istraživačkog projekta / 141
XV.3. Pronalaženje dokumenata i stvaranje radne bibliografije / 143
XV.3.1. Pronalaženje dokumanata / 143
XV.3.2. Stvaranje radne bibliografije / 144
XV.4. Prikupljanje i obrada građe / 145
XV.4.1. Analiza notnog materijala / 146
XV.4.2. Čitanje, kritička analiza i interpretacija tekstova / 147
XV.5. Organizacija i raspored građe / 149
XV.6. Izvještaj o naučno-istraživačkom radu / 149
XV.6.1. Vrste muzikoloških izvještaja / 150
XV.6.2. Dijelovi izvještaja / 150
XV.6.2.1. Naslov / 151
XV.6.2.2. Sadržaj / 151
XV.6.2.3. Predgovor / 153

XV.6.2.4. Uvod / 153
XV.6.2.5. Razrada / 153
XV.6.2.6. Zaključak / 154
XV.6.2.7. Razrada / 154
XV.6.2.8. Bilješke/fusnote / 155
XV.6.2.9. Bibliografija / 155
XV.6.2.10. Indeksi / 155
XV.6.2.11. Dodaci / 155
XV.6.3. Dijelovi izvještaja u časopisima / 156
XV.6.4. Pisanje teksta izvještaja / 156
XV.6.5. Recenzija teksta / 158
XV.6.6. Recenzija / 158
XV.6.7. Lektura / 159
XV.6.8. Korektura / 159

XVI. DOKUMENTARNA PODLOGA IZVJEŠTAJA / 160
XVI.1. Citati / 160
XVI.1.1. Način upotrebe citata / 161
XVI.1.2. Citiranje referentne literature i izvora s Interneta / 161
XVI.2. Fusnote/bilješke / 163
XVI.2.1. Tehnika navođenja bibliografskih podataka u fusnotama / 164
XVI.3. Konačna bibliografija / 165
XVI.3.1. Tehnika izrade konačne bibliografije / 166
XVI.4. Neki problemi muzičke bibliografije / 171

XVII. UPUTE ZA PISANJE RADOVA PRIZNANJA / 173
XVII.1. Sadržajni dijelovi radova priznanja / 176
XVII.2. Tehnologija rada na istraživanju / 177
XVII.3. Tehničke propozicije / 178
XVII.4. Neki praktični savjeti u izradi radova priznanja / 179
XVII.5. Literatura u radovima priznanja / 182

XVIII. NAJČEŠĆE SKRAĆENICE U STRANOJ MUZIKOLOŠKOJ LITERATURI / 183
XIX. BIBLIOGRAFIJA / 187
XX. DODACI / 193
A) INDEKS IMENA / 193
B) NEKE MUZIKOLOŠKE ADRESE NA INTERNETU / 199
C) KOREKTURNA SHEMA / 201

IZDAVAČ
Institut za muzikologiju
Muzičke akademije u Sarajevu

KOREKTURA
Fatima HADŽIĆ

DESIGN
Esad ŠUMAN

DTP i ŠTAMPA
ŠDC

TIRAŽ
500 primjeraka

Odlukom Senata Univerziteta u Sarajevu od 3. XI. 2004. godine
br.01-1-1495/04 ova knjiga ima status univerzitetskog izdanja